

SSC Weekly Focus

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๒๖/๕๗ ๒๔ - ๓๐ มี.ค.๕๗

ปริศนา MH370 การค้นหาและกู้ภัยของนานาชาติครั้งยิ่งใหญ่กับวาระซ่อนเร้น

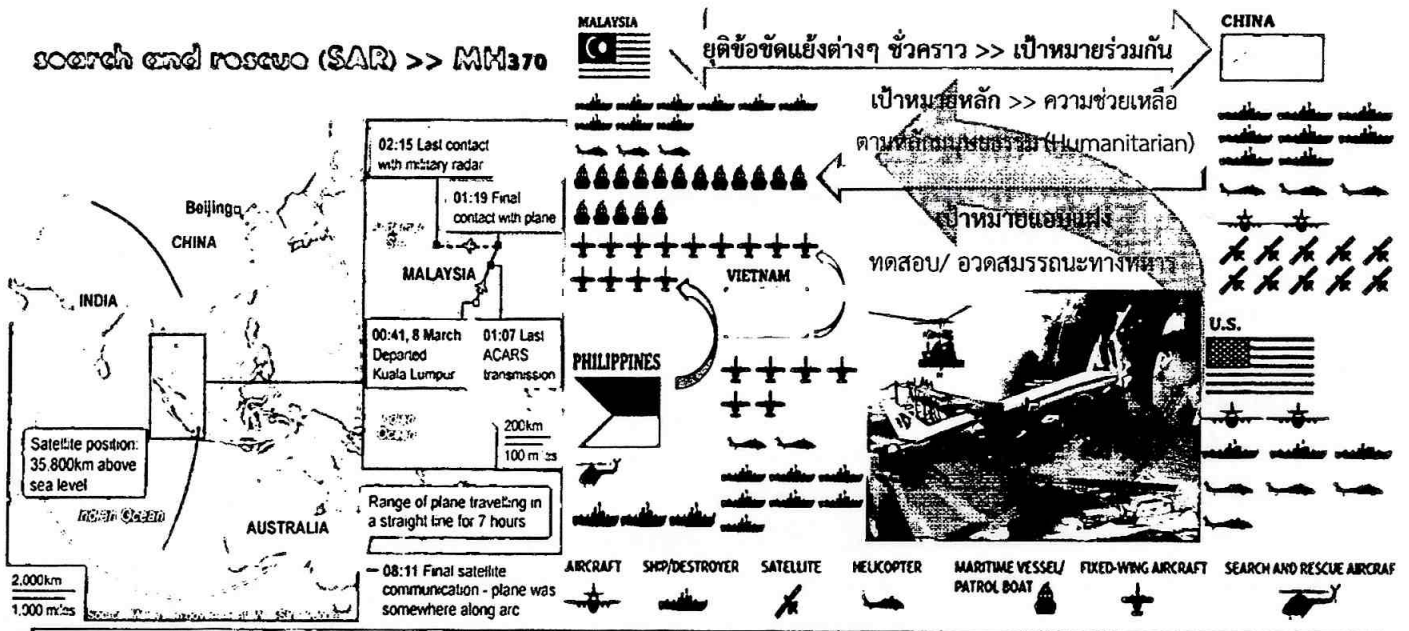
ภายใต้คำตอบที่ประเทศต่างๆ ในประชาคมโลกพยายามค้นหา เพื่อคลี่คลายปมปริศนาเที่ยวบิน MH370 ที่หายไปอย่างไร้ร่องรอย นำมาซึ่งการระดมความช่วยเหลือจากนานาชาติผ่านปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัย (search and rescue: SAR) ที่ต้องอาศัยทั้งเอกภาพในความพยายาม การบูรณาการขีดความสามารถ และความสามัคคี เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน อันเป็นเหตุให้ข้อขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยเฉพาะกรณีการอ้างกรรมสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ เลื่อนลงไปชั่วคราว ซึ่งอีกนัยยะหนึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนสมรภูมิแห่งความขัดแย้งให้กลายเป็นสนามทดสอบสมรรถนะของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะมหาอำนาจในภูมิภาคอย่างสหรัฐฯ และจีน ...

ความซับซ้อนทางภูมิศาสตร์ กับปมปริศนาการค้นหา MH370

จากวันที่ ๘ มี.ค.๕๗ จนกระทั่งบัดนี้เป็นเวลากว่า ๓ สัปดาห์แล้ว ที่เครื่องบินโดยสารของ Malaysian Airlines Boeing 777-200 ER เที่ยวบินที่ MH370 ซึ่งออกจากกรุงกัวลาลัมเปอร์มาเลเซีย เพื่อมุ่งหน้าไปยังกรุงปักกิ่งของจีน พร้อมกับลูกเรือและผู้โดยสาร ๒๓๙ ชีวิต หายไปจากจอเรดาร์ ทิ้งไว้เพียงคำพูดสุดท้ายของนักบินผู้ช่วยถึงหอบังคับการบิน ก่อนออกจากรันเวย์มาเลเซียว่า "All right, good night" จนกระทั่งในวันที่ ๒๔ มี.ค.๕๗ นายกรัฐมนตรี นาจิบ ราซัค ของมาเลเซียออกแถลงการณ์ยืนยันโดยอ้างอิงข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่ได้จากทีมสืบสวนด้านอุบัติเหตุทางอากาศของอังกฤษว่าเส้นทางของเที่ยวบิน MH370 ได้สิ้นสุดลง (ended) ในทะเลบริเวณทางตอนใต้ของมหาสมุทรอินเดีย และไม่พบผู้รอดชีวิต

แต่กระนั้น ปมปัญหายังคงเป็นที่เคลือบแคลงใจจากนานาชาติ และไม่น่าจะเลือนหายไปได้ในเร็ววันหากหลักฐานที่พบไม่ชัดเจนเพียงพอจะสรุปว่าข้อสันนิษฐานใดกันแน่ที่สมเหตุสมผล ทั้งประเด็นการถูกจี้ การก่อการร้าย เครื่องระเบิดกลางอากาศ การสูญเสียการควบคุมอย่างกะทันหัน ปัญหาเกี่ยวกับนักบินและผู้ช่วยนักบิน

แต่สิ่งหนึ่งที่น่าจับตามองในปรากฏการณ์ครั้งนี้ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าผลลัพธ์ของปริศนาก็คือ การปฏิบัติการกู้ภัยของแต่ละประเทศที่ส่งเข้าไปให้ความช่วยเหลือในการค้นหา ซึ่งถือเป็นการร่วมมือในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของประเทศต่างๆ ในประชาคมโลกครั้งสำคัญ อย่างไรก็ตาม ด้วยปัจจัยแวดล้อมในบริบทความมั่นคงในปัจจุบัน ทำให้การปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นของบางชาติอาจมีนัยยะแอบแฝงบางประการ

SAR: ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมหรือมีวาระซ่อนเร้น

ความพยายามในการค้นหาและกู้ภัย (search and rescue: SAR) จากกรณีเที่ยวบิน MH307 ครั้งนี้ กลายเป็นปฏิบัติการค้นหาครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ที่มีกองกำลังถึง ๒๖ ประเทศเข้าร่วม อาทิ คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน คีร์กีซสถาน เติร์กเมนิสถาน ปากีสถาน บังกลาเทศ อินเดีย จีน เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม ไทย อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย บรูไน นิวซีแลนด์ รัสเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และสหรัฐฯ ซึ่งส่งเรือและเครื่องบินเข้าช่วยเหลือในปฏิบัติการค้นหาทั้งน่านน้ำในมหาสมุทรอินเดีย และแปซิฟิก ซึ่งปฏิบัติการของบางประเทศอาจมองได้ ๒ นัยยะ คือ

๑) การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากการที่แต่ละประเทศต่างส่งกองกำลังและยุทธโปกรณ์เข้าไปช่วยในปฏิบัติการทางทหารร่วมกับประเทศอื่นๆ ในพื้นที่เป้าหมาย

๒) การช่วยเหลืออย่างมีวาระซ่อนเร้นแฝงไว้เบื้องหลังปฏิบัติการครั้งนี้ อาจเป็นการทดสอบและอวดสมรรถนะทางทหาร เพราะหากชาติใดสามารถค้นพบ MH370 ได้ก่อน ย่อมถือเป็นความสำเร็จในการแสดงขีดความสามารถของตนเหนือประเทศอื่น โดยเฉพาะเป็นโอกาสอันดีให้กับสองมหาอำนาจอย่างจีนและสหรัฐฯ ที่จะแสดงศักยภาพในการปฏิบัติการด้านมนุษยธรรมภายในภูมิภาคแห่งนี้ ให้โลกรับรู้ว่า ใครคือตัวจริงในพื้นที่แถบเอเชียแปซิฟิกนี้

ปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัย: อวดสมรรถนะ ยุทธโปกรณ์

ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของนานาชาติที่เข้าร่วมในการค้นหาและกู้ภัยครั้งนี้ นับว่าเป็นอีกครั้งที่ทำให้สามารถยุติความขัดแย้งลงได้ชั่วคราว โดยเฉพาะข้อขัดแย้งอ้างกรรมสิทธิ์ในอาณาเขตพื้นที่ทะเลจีนใต้ที่มาเลเซียเป็นหนึ่งในประเทศที่กำลังมีข้อพิพาท นอกเหนือจากจีน ไต้หวัน เวียดนาม บรูไน และฟิลิปปินส์ โดยพื้นที่ค้นหาคอบคลุมเป็นวงกว้างไกลจากมหาสมุทรอินเดียตอนใต้ขึ้นไปถึงคาซัคสถาน ซึ่งสรุปกำลังจากนานาชาติที่ส่งเข้าไปค้นหาและกู้ภัยครั้งนี้ได้ ดังนี้

◆ **มาเลเซีย:** เครื่องบินลำเลียงแบบ CN-235, เครื่องบินตรวจการณ์บิชคราฟท์ B200T, เครื่องบินลำเลียง C130 ๔ ลำ, เครื่องบินแบบอเนกประสงค์ โกลบอล เอ็กซ์เพรส ๒ ลำ, เฮลิคอปเตอร์ อุกุสตา A109 ๒ ลำ, เฮลิคอปเตอร์ลำเลียงทางยุทธวิธีแบบ EC725, เรือรบ ๖ ลำ และเรือจากสำนักงานบังคับใช้กฎหมายทางทะเลของมาเลเซีย (Malaysian Maritime Enforcement Agency) อาสาสมัครของมาเลเซียแอร์ไลน์เข้าดูแลครอบครัวผู้โดยสารของเที่ยวบิน MH370 และมีการประสานงานผ่านศูนย์ควบคุมอุบัติเหตุแห่งชาติของมาเลเซีย (National Coordination Centre at the National Disaster Control Centre: NDCC)

◆ **ไทย:** เรือหลวงปัตตานี และเฮลิคอปเตอร์ ซูเปอร์ ลิงค์ และ

ตั้งศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ (Rescue Coordination Center: RCC) ที่กรมการบินพลเรือน

◆ **สิงคโปร์:** เครื่องบิน C-130 ๒ ลำ, เรือพิฆาตสเตทฟาสต์ ชั้นฟอร์มิเดเบิล พร้อมเฮลิคอปเตอร์ซีฮอว์ก, เรือดำน้ำกู้ภัยสวีฟต์ เรสคิว พร้อมนักประดาน้ำ, เรือคอร์เวต ๑ ลำ

◆ **อินโดนีเซีย:** เรือเร็วตรวจการณ์แบบ PC-40 ๒ ลำ, เรือตรวจการณ์ ๒ ลำ

◆ **เวียดนาม:** เครื่องบินแอนโตนอฟ แอน-26 ๓ ลำ, เครื่องบินคาซ่า C-212 ๒ ลำ, เครื่องบิน DHC-6 แบบ ๒ ใบพัด ๑ ลำ, เฮลิคอปเตอร์ Mi-171 ๒ ลำ, หมูเรือค้นหากู้ภัย ๗ ลำ

◆ **ฟิลิปปินส์:** เรือฟรีเกต ๑ ลำ, เรือคอร์เวต ๒ ลำ

◆ **จีน:** เรือลำเลียงยกพลขึ้นบกชั้นโทปี้ 071 ชื่อ ฉิงกัซชาน, เฮลิคอปเตอร์ ๒ ลำ ยุปกรณ์ช่วยชีวิตและยุปกรณ์ค้นหาใต้น้ำพร้อมทีมแพทย์ นักประดาน้ำ ๑๐ คน และนาวิกโยธิน ๕๒ นาย, เรือรบ ๒ ลำ, ดาวเทียมสำรวจ

◆ **ออสเตรเลีย:** เครื่องบินตรวจการณ์ทางทะเล AP-3C โอเรียน

◆ **นิวซีแลนด์:** เครื่องบินตรวจการณ์ทางทะเล P-3K2 โอเรียน

◆ **สหรัฐฯ:** เครื่องบินลาดตระเวนทางทะเล P-3C โอเรียน, เครื่องบินตรวจการณ์ P-8 โพไซดอน, เรือพิฆาตพร้อมระบบอัจฉริยะเอสเอสพินเคย์ (USS Pinckney), เฮลิคอปเตอร์กู้ภัย ซีฮอว์ก, เรือลำเลียงสนับสนุน (USNS John Ericsson), เรือพิฆาต (USS Kidd) บทบาทมหาอำนาจ: ทิศทางอนาคตของเอเชียแปซิฟิก

ตราบใดที่การค้นหายังไม่ยุติ ปฏิบัติการ SAR ก็ยังมีสิ่งที่น่าสนใจ โดยเฉพาะกับจีนที่กำลังปรับปรุงแสนยานุภาพทางทหารอย่างรวดเร็วด้วยงบประมาณด้านกลาโหมที่เพิ่มขึ้นอย่างมากตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา แต่ยังไม่ห่างจากสหรัฐฯ หลายเท่านี้ อีกทั้ง จีนยังมีศักยภาพด้าน SAR และประสบการณ์การปฏิบัติการในพื้นที่ห่างไกลไม่มากนัก อีกทั้งความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้านยังมีปัญหาอยู่จากกรณีการอ้างกรรมสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ ขณะที่สหรัฐฯ มีเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกว่า จึงน่าจะมีโอกาสมากกว่าที่จะรับบทบาทนำในปฏิบัติการ SAR โดยสรุปสนามทดสอบประสิทธิภาพของ SAR ครั้งนี้ นอกจากจะเป็นบทพิสูจน์ความร่วมมือร่วมใจของนานาชาติแล้ว ยังมีนัยยะแฝงว่าประเทศที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกสำหรับชาติพันธมิตรที่กังวลกับการคุกคามของจีน จะยังเป็นสหรัฐฯ เช่นเดิมหรือไม่...๐๖

ข้อมูลอ้างอิง:

- <http://www.washingtonpost.com/blogs/worldviews/>
- <http://apdforum.com/th/article/rmiap/articles/online/features/2014/03/19/missing-plane-searchhttp://>
- www.tnnthailand.com/news_detail.php?